

**ГБУК РТ «Республиканская детская библиотека»
Справочно–библиографический отдел**

**«Республика балалар китапханәсе» ТР ДБМУ
Белешмә-библиография бүлеге**

**Краеведческий календарь
знаменательных и памятных дат на
2022 год**

**2022 елның истәлекле һәм
онытылмас
даталар календаре**

**Казань
2021**

Составитель:

Төзүч: Батракова Л.Р.

Редакционная коллегия: Заведующая справочно-библиографического отдела Рябова О.Н.

Редакцион коллегия: Белешмә – библиографик бүлекне житәкләүче Рябова О.Н.

Краеведческий календарь знаменательных и памятных дат на 2022 год = 2022 елга истәлекле һәм онытылмас даталар календаре / ГБУК РТ «Республиканская детская библиотека», справочно - библиографический отдел ; сост. Л.Р. Батракова. – Казань, 2021.

В «*Краеведческий календарь знаменательных и памятных дат на 2022 год*» включены имена писателей, художников, композиторов, внесших большой вклад в развитие татарской культуры и литературы.

«*2022 елга истәлекле һәм онытылмас даталар календаре*»на татар мәдәниятен һәм әдәбиятын үстерүгә зур өлеш керткән юбилиар язучылар, рәссамнар, композиторларның исемнәре кертелгән.

2022 год объявлен в Республике Татарстан Годом цифровизации
2022 ел Татарстан Республикасында Цифрлаштыру елы дип иғълан
ителде

ЯНВАРЬ (ГҮЙНВАР)

- 1** **65 лет** детскому поэту, писателю **Рафису Курбану** (1957)
Балалар шагыйре һәм язучы **Рафис Корбанга 65 яшь**(1957)
- 2** **70 лет** писательнице, журналистке и художнице, лауреату литературной Премии имени А. Алиша (2010), члену Союза писателей РТ **Дания Гайнутдиновой** (1952)
Язучы, журналист һәм рәссам, Татарстан Язучылар берлегенең А. Алиш исемендәге әдәби премия лауреаты (2010) **Дания Гайнетдиновага 70 яшь** (1952)
- 1** **80 лет** писателю и публицисту **Айдару Халиму** (1942)
Язучы, публицист **Айдар Хәлимгә 80 яшь** (1942)
- 3** **75 лет** со дня рождения поэта, переводчика, лауреата Государственной премии имени Г. Тукая Зульфата (1947-2007)
Шагыйрь һәм тәрҗемәче, Татарстанның Г. Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты **Зөлфәтнең тууына 75 ел** (1947-2007)
- 3** **80 лет** со дня рождения поэта и композитора **Разима Валиуллина** (1942 -2010)
Шагыйрь һәм композитор **Рәзим Вәлиуллинның тууына 80 ел** (1942)
- 4** **75 лет** поэту лауреату Государственных премий им. М. Джалиля и Г. Тукая **Разилю Валиеву** (1947)
Шагыйрь,Татарстанның М. Жәлил һәм Г. Тукай исемендәге Дәүләт премияләре лауреаты **Разил Вәлиевкә 75 яшь**(1947)
- 6** **115 лет** со дня рождения писателя, драматурга и публициста **Мирсая Амира** (1907–1980)
Язучы, драматург һәм публицист **Мирсәй Әмирнең тууына 115 ел** (1907-1980)

- 8** **80 лет детскому писателю Накипу Каштанову (1942)**
Балалар язучысы **Нәкыйп Каштановка 80 яшь (1942)**
- 12** **50 лет писательнице Дильбар Булатовой (1972)**
Язучы **Дилбәр Булатовага 50 яшь (1972)**
- 21** **135 лет со дня рождения поэта Зыи Ярмаки (1887 – 1965)**
Шагыйрь **Зыя Ярмәкинен тууына 135 ел (1887-1965)**
- 23** **60 лет поэту, прозаику и публицисту Ркаилю Зайдулле (1962)**
Шагыйрь, прозаик һәм публицист **Ркаил Зәйдуллага 60 яшь (1962)**
- 29** **115 лет со дня рождения детской писательницы Закии Туфайловой (1907-1977)**
Балалар язучысы **Зәкия Туфайлованың тууына 115 ел (1907-1977)**

ФЕВРАЛЬ

- 1** **65 лет детскому писателю и поэту Галимзяну Гыйльманову (1957)**
Балалар язучысы, шагыйрь **Галимҗан Гыйльмановка 65 яшь (1957)**
- 1** **80 лет со дня рождения детского поэта Салавата Рахматуллы (1942-2021)**
Балалар шагыйре **Салават Рәхмәтулланың тууына 80 ел (1942-2021)**
- 2** **80 лет со дня рождения поэта Ахмата Гаделя (1942 - 2012)**
Шагыйрь **Әхмәт Гаделнен тууына 80 ел (1942 -2012)**
- 5** **115 лет со дня рождения писателя, лауреата государственной премии имени Г. Тукая Ибрагима Гази (1907 – 1971)**
Язучы, Татарстанның Г. Тукай исемендәгे Дәүләт премиясе лауреаты **Ибраһим Газинен тууына 115 ел (1907-1971)**

- 15** **80** лет со дня рождения поэта **Кадыйру Сибгатуллину** (1942 - 1994)
Шагыйрь **Кадыйр Сибгатуллинның** тууына **80** ел (1942-1994)
- 18** **80** лет писателю **Рафкату Карами** (1942)
Язучы **Рәфкәт Кәрәмигә 80 яшь** (1942)
- 27** **95** лет со дня рождения писателя, драматурга и журналиста **Изаиля Зарипова** (1927 - 1999)
Язучы, драматург һәм журналист **Изаиль Зариповның** тууына **95** ел (1927-1999)
- 28** **95** лет со дня рождения писателя **Марди Рафикова** (1927- 2009)
Язучы **Мәрди Рәфыйковның** тууына **95** ел (1927- 2009)
- 29** **70** лет поэту **Камилю Сагадатшину** (1952)
Шагыйрь **Камил Сәгадәтшингә 70 яшь** (1952)

Даты по искусству = Сәнгать буенча даталар

- 13** **100** лет со дня рождения живописца, заслуженного деятеля искусств ТАССР **Андрея Прокопьева** (1922 – 1993)
Рәссам, Татарстанның атказанган сәнгать эшлеклесе **Андрей Прокопьевның** тууына **100** ел (1922-1993)
- 23** **125** лет со дня рождения живописца, скульптора, народного и Заслуженного художника ТАССР и РСФСР, лауреата Государственной премии имени Г. Тукая **Баки Урманче** (1897 – 1990)
Нәкыш осталысы, сынчы, Татарстанның һәм Россияне халык рәссамы, Г. Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты **Бакый Урманченың** тууына **125** ел (1897-1990)
- 24** **85** лет композитору, педагогу, заслуженному деятелю искусств ТАССР и РФ **Леониду Любовскому** (1937)
Композитор, педагог, Татарстанның һәм Россиянен атказанган сәнгать эшлеклесе **Леонид Любовскийга 85 яшь** (1937)

МАРТ

- 1** 75 лет детской писательнице, журналисту **Ляле Сабировой (Гыймадиевой)** (1947)
Балалар язучысы, журналист **Ләлә Сабировага (Гыймадиева)** 75 яшь (1947)
- 5** 75 лет писателю **Льву Кожевникову** (1947)
Язучы **Лев Кожевниковка** 75 яшь (1947)
- 8** 90 лет со дня рождения писателя **Азата Вергазова** (1932 - 2012)
Язучы **Азат Вергазовның** тууына 90 ел (1932 -2012)
- 11** 85 лет со дня рождения писателя и журналиста **Индуса Сирматова** (1937 - 1986)
Язучы һәм журналист **Индус Сирматовның** тууына 85 ел (1937 -1986)
- 12** 135 лет со дня рождения писателя Галимджана Ибрагимова (1887 – 1938)
Язучы **Галимжан Ибраһимовның** тууына 135 ел (1887-1938)
- 12** 135 лет со дня рождения татарского детского писателя, издателя, педагога **Фахрелислама Агиева** (1887 – 1938)
Балалар язучысы, нәшриятчы һәм педагог **Фәхрелислам Агиеvның** тууына 135 ел (1887- 1938)

Даты по искусству = Сәнгать буенча даталар

- 1** 85 лет со дня рождения живописца, народного художника РТ **Абрека Абзильдина** (1937 - 2013)
Татарстанның халық рәссамы **Абрек Абзильдинның** тууына 85 ел (1937 -2013)

АПРЕЛЬ

- 2** 60 лет поэту и писателю **Лаису Зулькарнай** (1962)
Шагыйрь **Ләис Зөлкарнәйгә** 60 яшь (1962)
- 6** 105 лет со дня рождения писателя, педагога **Якуба Занкиева**

(1917 – 2003)

Язучы һәм педагог **Якуб Зәнкиевнең** тууына **105** ел (1917-2003)

7 **100** лет со дня рождения драматурга **Кашшапу Амирову** (1922 – 1996)

Драматург **Кәшшап Әмировның** тууына **100** ел (1922-1996)

10 **60** лет детской поэтессе, журналистке **Йолдыз (Шараповой)** (1962)

Балалар шагыйрәсе, журналист **Йолдызга (Шэрэпова)** **60 яшь** (1962)

14 **75** лет со дня рождения писателя **Фарита Гильми** (1947 – 1993)

Язучы **Фәрит Гыйльминең** тууына **75** ел (1947- 1993)

15 **115** лет со дня рождения писателя, критика и литературного деятеля **Гази Кашшапа** (1907 – 1975)

Язучы, тәнкыйтчы һәм әдәбият галиме **Гази Кашшапның** тууына **115** ел (1907-1975)

20 **60** лет поэтессе **Сание Ахметзяновой** (1962)

Шагыйрә **Сания Әхмәтжановага** **60 яшь** (1962)

26 **75** лет детскому поэту, педагогу, лауреату Почетного диплома Международного совета по детской книге (IBBY) за книгу 2003 года «Мой подарок» **Рафаилю Газизову** (1947)

Балалар шагыйре һәм педагог, Н. Х. Андерсен исемендәге халықара Диплом иясе («Бүләгем» китабы өчен 2003 елда)

Рафаил Газизовка 75 яшь (1947)

МАЙ

1 **95** лет со дня рождения поэта, переводчика, заслуженного работника культуры ТАССР (1987) **Кави Латыйпа** (1927 – 2008)
Язучы һәм тәржемәче, ТАССРның атказанган мәдәният хезмәткәре **Кави Латыйпның** тууына **95** ел (1927-2008)

1 **80** лет со дня рождения писателя **Азата Ганиева** (1942-2012)

- Язучы Азат Ганиевнен тууына 80 ел (1942 - 2012)**
- 1** **60** лет писательнице **Майе Валеевой** (1962)
- Язучы Майя Вәлиевага 60 яшь** (1962)
- 6** **55** лет поэтессе **Джамиле Ахтямовой** (1967)
- Шагыйрә Жәмилә Әхтәмовага 55 яшь** (1967)
- 23** **35** лет драматургу, главному режиссеру Татарского государственного театра кукол «Экият» **Ильгизу Зайньеву** (1987)
- Драматург, «Экият» Татар дәүләт курчак театрының баш режиссеры **Илгиз Зәйниевкә 35 яшь** (1987)
- 25** **65** лет со дня рождения поэта **Рустема Закуана** (1957-2018)
- Шагыйрь **Рөстәм Зәкуанның** тууына **65 ел** (1957 - 2018)
- 25** **100** лет со дня рождения писателя и публициста, лауреата государственной премии имени Г. Тукая **Миргазыяна Юныса** (1927- 2014)
- Язучы, Татарстанның Г. Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты **Миргазыян Юнысның** тууына **100 ел** (1927 - 2014)
- 29** **115** лет со дня рождения детского поэта **Бари Рахмата** (1897 – 1957)
- Балалар шагыйре **Бари Рәхмәтнен** тууына **115 ел** (1897-1957)
- Даты по искусству = Сәнгать буенча даталар***
- 25** **100** лет со дня рождения живописца, мастера пейзажного жанра, заслуженного деятеля искусств ТАССР **Рауля Нурмухаметова** (1922 – 1988)
- Нәкышче-рәссам, пейзаж жанры осталы, Татарстанның атказанган сәнгать эшлеклесе **Равил Нурмөхәммәтовның** тууына **100 ел** (1922 - 1988)

ИЮНЬ

- 1** **85** лет со дня рождения писателя, поэта, доктору экономических наук, заслуженного работника культуры Республики Татарстан **Фарселя Зиятдинова** (1937 - 2021)
Шагыйрь hэм язучы hэм галим, Татарстанның атказанган мәдәният эшлеклесе **Фарсил Зиятдиновның** тууына **85** ел (1937 - 2021)
- 4** **75** лет поэтессе **Эльмире Шарифуллиной** (1947)
Шагыйрә Эльмира Шәрифуллинаңа **75** яшь (1947)
- 6** **55** лет поэтессе **Лилие Газизовой** (1967)
Шагыйрә Лилия Газизовага **55** яшь (1967)
- 20** **110** лет со дня рождения писателя **Абрара Шамина** (1912 – 1979)
Язучы **Әббар Шаминның** тууына **110** ел (1912-1979)
- 22** **135** лет со дня рождения писателя и фольклориста **Фазыла Туйкина** (1887 – 1938)
Язучы hэм фольклорчы **Фазыл Туйкинның** тууына **135** ел (1887-1938)
- 28** **75** лет со дня рождения поэта, писателя и литературоведа **Амир Махмудову** (1947-2018)
Шагыйрь, әдәбият галиме **Әмир Мәхмудовка** **75** яшь (1947)

Даты по искусству = Сәнгать буенча даталар

- 25** **95** лет со дня рождения живописца, заслуженного деятеля искусств ТАССР **Сергея Неустроева** (1927-2010)
Рәссам, Татарстаниң атказанган сәнгать эшлеклесе **Сергей Неустровның** тууына **95** ел (1927-2010)

ИЮЛЬ

- 8** **35 лет поэту Рифату Салаху (1987)**
Шагыйрь **Рифат Сәләхкә 35 яшь (1987)**
- 11** **85 лет поэтессе и писательнице Диле Булгаковой (1937)**
Язучы һәм шагыйрә **Дилә Булгаковага 85 яшь (1937)**
- 17** **65 лет писателю и драматургу Радифу Сагъди (1957)**
Язучы, драматург **Рәдиф Сәгъдигә 65 яшь (1957)**
- 20** **105 лет со дня рождения писательницы, драматурга Раисы Ишморатовой (1917 – 1997)**
Язучы һәм драматург **Рәисә Ишморатованың тууына 105 ел (1917- 1997)**
- 20** **50 лет детскому писателю Алмазу Гыймадиеву (1972)**
Балалар язучысы **Алмаз Гыймадиевка 50 яшь (1972)**
- 28** **95 лет писателю Рашиту Ибрагимову (1927)**
Язучы **Рәшиит Ибрагимовка 95 яшь (1927)**

АВГУСТ

- 12** **65 лет писателю – публицисту, литературоведу Миннахмату Сахапову (1957)**
Публицист һәм әдәбият белгече **Миннәхмәт Сәхәповкә 65 яшь (1957)**
- 15** **110 лет со дня рождения поэта Рахима Саттара (1912 – 1943)**
Шагыйрь **Рәхим Саттарның тууына 110 ел (1912 - 1943)**
- 15** **85 лет со дня рождения писателя, поэта, драматурга, лауреата Государственной премии имени Г. Тукая Рустема Мингалимова (1937-2014)**
Язучы, шагыйрь, драматург, Татарстанның Г. Тукай исемендәгә Дәүләт премиясе лауреаты **Рөстәм Мингалимовның тууына 85 ел (1937 -2014)**

16 **60** лет поэту – песеннику **Рамилю Чурагулову** (1962)
Шагыйрь, жырлар авторы **Рамил Чурагуловка 60 яшь** (1962)

20 **80** лет со дня рождения писателя, журналиста **Равиля Валиева** (1942 - 2020)

Язучы, журналист **Равил Вәлиевнең** тууына **80 ел** (1942 - 2020)

21 **90** лет со дня рождения писателя **Газиза Кашапова** (1942 – 1991)
Язучы **Газиз Кашаповның** тууына **90 ел** (1942 - 1991)

25 **75** лет со дня рождения поэта и критика **Наиса Гамбарова** (1947 – 2005)

Шагыйрь **Наис Гамбэрөвнүң** тууына **75 ел** (1947- 2005)

Даты по искусству = Сәнгать буенча даталар

1 **75** лет со дня рождения живописца, заслуженного деятеля искусств ТАССР (1991), лауреата Государственной премии имени Г. Тукая **Шамиля Шайдуллина** (1947-2021)
Нәкышче-рәссам, Татарстанның Г. Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты, Татарстанның атказанган сәнгать эшлеклесе **Шамиль Шәйдуллинның** тууына **75 ел** (1947 - 2021)

4 **85** лет художнику – графику **Рашиту Госманову** (1937)
Рәссам -график **Рәшиит Госмановка 85 яшь** (1937)

15 **115** лет со дня рождения актера, драматурга и композитора **Шакира Мазитова** (1907 – 1968)
Татар музыка үсешенә зур өлеш керткән композитор, актер һәм драматург **Шакир Мәҗитовның** тууына **115 ел** (1907-1968)

15 **110** лет со дня рождения театрального художника **Эрнесту Гельмсу** (1912 – 1993)
Театр рәссамы **Эрнест Гельмсның** тууына **110 ел** (1912- 1993)

СЕНТЯБРЬ

- 1** **75 лет поэтессе Асие Юнысовой (1947)**
Шагыйрә **Асия Юнысовага 75 яшь (1947)**
- 12** **95 лет со дня рождения поэта Сафуана Муллагалиева (1927 – 2008)**
Шагыйрь **Сафуан Муллагалиевнең тууына 95 ел (1927-2008)**
- 15** **135 лет со дня рождения классика татарской драматургии, артиста и режиссера Карима Тинчурина (1887 – 1938)**
Татар драматургиясе классигы, күренекле артист һәм режиссёр **Кәрим Тинчуринның тууына 135 ел (1887-1938)**
- 18** **60 лет поэтессе, педагогу Рифе Рахман (1962)**
Шагыйрә, педагог **Рифә Рахманга 60 яшь (1962)**
- 19** **110 лет со дня рождения поэта и переводчика Нури Арслanova (1912 – 1991)**
Шагыйрь һәм тәржемәче **Нури Арслановның тууына 110 ел (1912-1991)**

ОКТЯБРЬ

- 1** **70 лет писателю Рафису Салиму (1952)**
Язучы **Рафис Сәлимгә 70 яшь (1952)**
- 4** **40 лет поэту и журналисту Ленару Шаех (1982)**
Шагыйрь һәм журналист **Ленар Шәехкә 40 яшь (1982)**
- 5** **105 лет со дня рождения поэта Мансура Гаяза (1917 – 1943)**
Шагыйрь **Мансур Гаязның тууына 105 ел (1917 - 1943)**
- 13** **90 лет литературоведу и критику Азату Ахмадуллину (1932)**
Әдәбият галиме һәм тәнкыйтьче **Азат Әхмәдуллинга 90 яшь (1932)**
- 17** **110 лет со дня рождения поэта Гали Хузеева (1912 – 1966)**
Шагыйрь **Гали Хужиевка тууына 110 ел (1912- 1966)**

18

75 лет драматургу Юнысу Сафиуллину (1947)
Драматург Юныс Сафиуллинга 75 яшь (1947)

НОЯБРЬ

5

225 лет со дня рождения древнего поэта Габделзяббара Кандалый (1797 – 1860)
Шагыйрь Габделжаббар Кандалайының тууына **225 ел (1797-1860)**

10

90 лет писателю, переводчику, лауреату государственной премии РТ имени Г. Тукая Лирону Хамидуллину (1932)
Язучы, тәржемәче, Татарстанның Г. Тукай исемендәге премия лауреаты Лирон Хәмидуллинга **90 яшь (1932)**

12

85 лет со дня рождения поэта Зиннуре Насыйбуллина (1937 – 1986)
Шагыйрь Зиннур Насыйбуллинның тууына **85 ел (1937-1986)**

15

90 лет со дня рождения поэта Хатыйпа Касыймова (1932 – 2009)
Шагыйрь Хатыйп Касыймовның тууына **90 ел (1932-2009)**

16

85 лет со дня рождения писательницы и публициста Кояш Тимбиковой (1937 – 2004)
Язучы, публицист Кояш Тимбикованың тууына **85 ел (1937-2004)**

26

90 лет поэту Камилю Мостафину (1932)
Шагыйрь Камил Мостафинга **90 яшь (1932)**

Даты по искусству = Сәнгать буенча даталар

13

125 лет со дня рождения художника, педагога Дмитрия Архипова (1897 – 1957)
Рәссам, педагог Дмитрий Архиповның тууына **125 ел (1897 - 1957)**

ДЕКАБРЬ

- 1** **85** лет писателю и журналисту **Альберту Хасанову** (1937-2020)
Язучы һәм журналист **Альберт Хәсәновның** тууына **85** ел (1937 -2020)
- 8** **95** лет со дня рождения писателя, лауреата государственной премии РТ имени Г. Тукая **Ахсана Баянова** (1927 - 2013)
Татарстанның Г. Тукай исемендәгө дәүләт премиясе лауреаты язучы **Әхсән Баянның** тууына **95** ел (1927 - 2013)
- 12** **160** лет со дня рождения поэтессы **Газизы Самитовой** (1862 – 1929)
Шагыйрә **Газизә Сәмитованың** тууына **160** ел (1862-1929)
- 14** **105** лет со дня рождения драматурга **Саида Шакурова** (1917 – 1989)
Драматург **Сәет Шәкүровның** тууына **105** ел (1917 - 1989)
- 15** **135** лет со дня рождения писателя **Хусни Карима** (1887 – 1965)
Язучы **Хөсни Кәримнен** тууына **135** ел (1887- 1965)
- 16** **120** лет со дня рождения поэта **Ахмата Ерикая** (1902 – 1967)
Шагыйрь **Әхмәт Ерикәйнен** тууына **120** ел (1902 - 1969)
- 21** **95** лет со дня рождения писателя и публициста **Махмута Хасанова** (1927 – 1990)
Күренекле язучы **Мәхмүт Хәсәновның** тууына **95** ел (1927-1990)
- 21** **115** лет со дня рождения поэта и журналиста **Сахаба Урайского** (1907 – 1957)
Шагыйрь һәм журналист **Сәхәб Урайскийның** тууына **115** ел (1907-1957)
- 22** **110** лет со дня рождения поэта **Мустафы Нугмана** (1912 – 1976)
Шагыйрь һәм тел галиме **Мостафа Ногманиның** тууына **110** ел (1912-1976)

23

90 лет со дня рождения писателя Газиза Мухамметшина (1932 – 1972)

Язучы Газиз Мөхәммәтшинның тууына **90 ел** (1932-1972)

25

95 лет со дня рождения писателя, лауреата Государственной премии РТ имени Г. Тукая Мусагита Хабибуллина (1927 - 2019)
Язучы, Татарстанның Г. Тукай исемендәге дәүләт премиясе лауреаты **Мөсәгыйт Хәбибуллинның** тууына **95 ел** (1927 - 2019)

Даты по искусству = Сәнгать буенча даталар

3

90 лет со дня рождения скульптора, народного художника РТ, заслуженного деятеля искусства ТАССР Науфала Адылова (1932 -2004)

Сынчы, Татарстанның халық рәссамы, ТАССР ның атказанган сәнгать эшлеклесе **Нәүфәл Адыловның** тууына **90 ел** (1932 - 2004)

